Joi, 24 noiembrie 2022

P9_TA(2022)0417

Situația drepturilor omului în Afganistan, în special deteriorarea drepturilor femeilor și atacurile împotriva instituțiilor de învățământ

Rezoluția Parlamentului European din 24 noiembrie 2022 referitoare la situația drepturilor omului în Afganistan, în special deteriorarea drepturilor femeilor și atacurile împotriva instituțiilor de învățământ (2022/2955(RSP))

(2023/C 167/06)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare cu privire la acest subiect, în special cele din 16 septembrie 2021 ([1]) și 7 aprilie 2022 referitoare la situația din Afganistan ([2]),

— având în vedere rezoluția sa din 19 mai 2021 referitoare la protecția drepturilor omului și politica externă a UE în domeniul migrației ([3]),

— având în vedere concluziile Consiliului din 14 noiembrie 2022 privind femeile, pacea și securitatea și din 15 septembrie 2021 privind Afganistanul, care au evidențiat cinci criterii de referință pentru colaborarea UE cu autoritățile de facto conduse de Taliban,

— având în vedere declarațiile Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) privind Afganistanul,

— având în vedere rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU privind Afganistanul, inclusiv rezoluțiile 2626 (2022), 2596 (2021), 2543 (2020) și 2513 (2020),

— având în vedere rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 10 noiembrie 2022 privind situația din Afganistan,

— având în vedere rezoluția Consiliului pentru drepturile omului al ONU din 8 iulie 2022 referitoare la situația drepturilor omului ale femeilor și fetelor în Afganistan,

— având în vedere raportul din 9 septembrie 2022 al Raportorului special al ONU privind situația drepturilor omului în Afganistan,

— având în vedere raportul misiunii ONU de asistență în Afganistan (UNAMA) din 20 iulie 2022, care prezintă situația drepturilor omului în Afganistan în cele 10 luni de la preluarea puterii de către talibani,

— având în vedere comunicarea talibanilor din 7 septembrie 2021 privind crearea unui guvern interimar în Afganistan,

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice,

— având în vedere Convenția ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei și Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ambele ratificate de Afganistan,

— având în vedere Convenția privind statutul refugiaților, semnată la Geneva, la 28 iulie 1951, și Protocolul aferent din 1967,

— având în vedere Acordul de cooperare din 18 februarie 2017 privind parteneriatul și dezvoltarea dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte,

([1]) JO C 434, 15.11.2022, p. 86.
([2]) JO C 117, 11.3.2022, p. 133.
([3]) JO C 15, 12.1.2022, p. 70.

Joi, 24 noiembrie 2022

— având în vedere orientările tematice ale UE privind apărătorii drepturilor omului, promovarea și protecția drepturilor copilului și violența împotriva femeilor și fetelor și combaterea tuturor formelor de discriminare la adresa lor,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât talibanii au preluat puterea în Afganistan la 15 august 2021 în urma retragerii trupelor NATO și a celor aliate; întrucât aceștia au reinstaurat Emiratul Islamic al Afganistanului și au numit un guvern format exclusiv din bărbați, inclusiv membri ai regimului taliban din perioada 1996-2001, unii dintre ei fiind căutați pentru acuzații de terorism; întrucât UE menține o poziție fermă de nerecunoaștere a guvernului taliban de facto;

B. întrucât talibanii inversează progresele înregistrate în ultimii 20 ani; întrucât acestea au reînființat fostul minister al Propagării virtuții și Prevenirii viciilor și au închis ministerul Afacerilor femeilor, Comisia independentă pentru drepturile omului din Afganistan și alte structuri locale care oferă sprijin femeilor și fetelor, au abolit legile aplicate anterior privind protecția femeilor și au impus restricții severe asupra drepturilor femeilor; întrucât talibanii au exclus femeile din administrație și nu au inclus femei în noul lor guvern nerecunoscut;

C. întrucât femeile și fetele s-au confruntat cu restricții din ce în ce mai mari ale drepturilor lor fundamentale de la preluarea puterii de către talibani, în special în ceea ce privește accesul la educație și la locuri de muncă, precum și libertatea de circulație; întrucât femeile au fost practic eliminate din toate domeniile vieții publice;

D. întrucât în Afganistan fetelor cu vârsta de peste 12 ani li se refuză educația; întrucât autoritățile de facto din Afganistan s-au angajat la 15 ianuarie 2022 să permită fetelor să se întoarcă la școală la toate nivelurile după începerea noului an școlar, stabilită pentru a doua jumătate a lunii martie 2022; întrucât elevelor li se interzice să frecventeze clasa a șaptea sau superioară; întrucât aceasta reprezintă o încălcare a dreptului fundamental la educație al tuturor copiilor, astfel cum este consacrat în Declarația Universală a Drepturilor Omului; întrucât fetele și femeile afgane au organizat cu curaj proteste pașnice în țară, cerând ca dreptul lor la educație să fie respectat; întrucât numărul căsătoriilor între copii a crescut considerabil;

E. întrucât talibanii și-au intensificat recent represiunea sistemică împotriva femeilor și fetelor printr-un val de arestări ale apărătorilor drepturilor omului; întrucât Alia Azizi, directoarea închisorii pentru femei din Herat, a dispărut din octombrie 2021; întrucât organizațiile pentru drepturile omului suspectează dispariția forțată a acesteia; întrucât, la 3 noiembrie 2022, talibanii au perturbat o conferință de presă care anunța formarea Mișcării afgane pentru egalitate a femeilor, arestând o femeie, Zarifa Yaqobi, și patru dintre colegii săi bărbați; întrucât, la 11 noiembrie 2022, talibanii au arestat-o pe proeminenta activistă Farhat Popalzai, una dintre fondatorii Mișcării spontane a femeilor afgane; întrucât, la 13 noiembrie 2022, o altă apărătoare a drepturilor femeilor, Humaira Yusuf, a fost reținută de talibani;

F. întrucât se relatează zilnic despre încălcări ale drepturilor omului, inclusiv arestări, detenții, răpiri, tortură, amenințări, extorcare, uciderи și atacuri împotriva apărătorilor drepturilor omului și a membrilor familiilor lor; întrucât în continuare nimeni nu este tras la răspundere pentru astfel de încălcări; întrucât talibanii au ordonat recent judecătorilor să pună pe deplin în aplicare interpretarea talibană a legii șaria, ceea ce ar putea duce la pedepse crude și inumane și ridică temeri cu privire la noi încălcări ale drepturilor omului;

G. întrucât preluarea puterii de către talibani a condus la intensificarea atacurilor împotriva minorităților, în special hazara, hinduiști, sikhi și creștini; întrucât, de la preluarea puterii de către talibani, au fost comise un număr mare de atacuri împotriva comunității hazara, predominant o minoritate șiită, de către Statul Islamic în provincia Khorasan și de alți actori; întrucât aceste atacuri și persecutarea istorică a minorității hazara ar putea constitui crime împotriva umanității; întrucât, începând din august 2021, lăcașurile de cult și centrele lor educaționale și medicale au fost atacate în mod sistematic, iar membrii lor au fost, în mod arbitrar, arestați, torturați, executați sumar, evacuați, marginalizați și, în unele cazuri, forțați să fugă din țară; întrucât, în 2021 și 2022, mai multe centre educaționale au fost atacate în cartierul predominant hazara Dasht-e Barchi din Kabul, în special Sayed ul Shuhada, Abdul Rahman Shahid, Mumtaz și Centrul

educațional Kaaj; întrucât atacurile s-au soldat cu sute de morți și răniți; întrucât, potrivit relatărilor, forțele talibane au deschis focul și au recurs la violență fizică pentru a împrăștia demonstrațiile împotriva atacurilor;

H. întrucât situația umanitară din Afganistan se deteriorează rapid și afectează în mod disproporționat femeile și fetele; întrucât noile politici ale guvernului taliban au redus semnificativ capacitatea femeilor de a lucra, inclusiv în calitate de lucrători umanitari, ceea ce a afectat, de asemenea, capacitatea lor de a avea acces la ajutor umanitar; întrucât restricționarea participării femeilor la forța de muncă a împins și mai mult femeile în sărăcie și a expus aproximativ 850 000 de fete riscului de exploatare economică și sexuală, precum și de căsătorie a copiilor; întrucât mai puțin de una din patru apărătoare ale drepturilor omului care rămân în Afganistan au informat că au acces la orice tip de ajutor umanitar sau asistență financiară și juridică;

I. întrucât UNAMA estimează că 59 % din populație avea nevoie de asistență umanitară începând din iulie 2022, ceea ce reprezintă o creștere de șase milioane de persoane față de începutul anului 2021; întrucât, în 2023, se preconizează că 28 de milioane de persoane vor avea nevoie de asistență umanitară, dintre care 13 milioane sunt copii; întrucât World Food Programme estimează că 18,9 milioane de afgani sunt confruntați cu niveluri acute de insecuritate alimentară; întrucât 4,3 milioane de afgani sunt strămutați intern, iar 5,6 milioane au fost strămutați în țările învecinate; întrucât Iranul și Pakistanul găzduiesc o mare parte din refugiații afgani, ambele țări adăpostind împreună 2,2 milioane de refugiați afgani înregistrați;

J. întrucât un cutremur devastator a lovit estul Afganistanului în iunie 2022, ucigând peste 1 000 de persoane și rănind peste 6 000; întrucât, în august 2022, au fost ploi abundente în mai multe părți ale Afganistanului, provocând inundații, viituri rapide și alunecări de teren, ucigând peste 180 de persoane și rănind peste 250, potrivit relatărilor din mass-media; întrucât cutremurele, inundațiile, secetele, precum și impactul pandemiei de COVID-19 și creșterea prețurilor la produsele de bază ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia au exacerbat situația umanitară deja dezastruoasă;

K. întrucât UE a lansat un pachet de ajutor umanitar în valoare de un miliard EUR pentru Afganistan în octombrie 2021 pentru a-i sprijini pe afganii vulnerabili care trăiesc în țară și în regiune; întrucât, ca parte a noului său pachet de ajutor umanitar în cuantum de 210 milioane EUR sub formă de asistență alimentară pentru persoanele cele mai vulnerabile din întreaga lume, G20 intenționează să aloce 75 de milioane EUR Afganistanului pentru a remedia situația dramatică a securității alimentare din țară;

L. întrucât spațiul pentru mass-media independentă și societatea civilă s-a restrâns drastic sub regimul talibanilor; întrucât reglementările adoptate de diferite organe ale talibanilor au restricționat masiv activitatea ziariștilor și au dus la o creștere a arestărilor arbitrare ale acestora;

1. regretă profund deteriorarea continuă a situației politice, economice, umanitare, a drepturilor omului și a securității în Afganistan, în special pentru femei și fete, de la preluarea puterii de către talibani în august 2021; își reiterează solidaritatea fermă și angajamentul față de poporul afgan;

2. condamnă regresia dramatică a exercitării de către femei și fete a drepturilor lor sub regimul taliban, situație care în prezent se califică drept apartheid de gen; condamnă restricțiile suplimentare impuse de talibani asupra libertății de circulație a femeilor; invită autoritățile de facto din Afganistan să se asigure că sunt îndepărtate toate restricțiile de gen impuse femeilor și că acestea pot participa din nou activ la viața publică din Afganistan; subliniază că aceasta trebuie să fie o condiție esențială pentru orice angajament al comunității internaționale față de talibani;

3. denunță interzicerea flagrantă a învățământului secundar pentru fete, care încalcă în mod direct dreptul lor universal la educație; reamintește promisiunile făcute de talibani că se va acorda din nou femeilor accesul la educație; solicită, prin urmare, ca talibanii să își onoreze în prezent propriile angajamente, să ridice interdicția și să reia cursurile fără întârziere, precum și să asigure realizarea obiectivelor educaționale ale UNESCO; îndeamnă UE să își intensifice sprijinul acordat grupurilor afgane care lucrează pentru apărarea drepturilor femeilor și ale fetelor, inclusiv pentru opțiuni alternative de educație pentru fete, și să finanțeze programe specifice de asistență și de protecție, inclusiv prin finanțarea burselor și asigurarea eliberării rapide a vizelor pentru studenții și cadrele didactice universitare afgane cărora li se acordă burse UE;

Joi, 24 noiembrie 2022

4. denunță vizarea continuă a apărătorilor drepturilor omului, a jurnaliștilor și a altor actori ai societății civile, a persoanelor LGBTIQ+, a disidenților și a judecătorilor, precum și reprimarea brutală a protestelor pașnice și a manifestărilor de opoziție din întreaga țară; condamnă arestarea apărătorilor drepturilor omului și ale femeilor, inclusiv a Zarifa Yaqobi și a colegilor săi, Farhat Popalzai și Humaira Yusuf; și solicită eliberarea imediată și necondiționată a acestora; îndeamnă UE să își intensifice sprijinul politic și financiar pentru apărătorii afgani ai drepturilor omului și ale femeilor și să garanteze siguranța acestora, precum și pentru femeile în exil, oferind oportunități educaționale și de angajare de calitate;

5. este consternat de intensificarea atacurilor asupra grupurilor minoritare și marginalizarea acestora, inclusiv de recentul atac din Centrul educațional Kaaj din Kabul; transmite condoleanțele sale familiilor victimelor și supraviețuitorilor și își exprimă solidaritatea cu acestea; invită autoritățile de facto să îi aducă în fața justiției pe cei responsabili de aceste atacuri și să îi tragă la răspundere;

6. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la situația persoanelor de etnie hazara, sikh, a hindușilor, a creștinilor și a altor minorități de la preluarea puterii de către talibani, precum și cu privire la atacurile sistematice și discriminarea mai amplă împotriva acestora, inclusiv arestările arbitrare, tortura și alte rele tratamente, execuțiile sumare și disparițiile forțate; reamintește responsabilitatea autorităților de facto de a interzice și a preveni discriminarea împotriva tuturor comunităților etnice și religioase și de a proteja lăcașurile de cult și centrele educaționale și medicale ale acestora;

7. regretă profund faptul că, de la preluarea puterii de către talibani, accesul la informații a devenit din ce în ce mai dificil, independența jurnalistică a fost redusă semnificativ, iar organizațiile societății civile au fost supuse unei presiuni tot mai mari din partea autorităților de facto; îndeamnă talibanii să asigure un mediu propice pentru ca jurnaliștii, mass-media și organizațiile societății civile să își desfășoare activitățile fără impedimente și teamă de represalii;

8. își reiterează profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea situației umanitare; îndeamnă țările să își intensifice și să își coordoneze asistența umanitară cu agențiile ONU și cu organizațiile neguvernamentale; invită autoritățile de facto să elimine orice restricții și obstacole din calea furnizării de asistență umanitară și subliniază necesitatea de a acorda acces efectiv organizațiilor care o oferă; îndeamnă UE și statele sale membre să abordeze factorii economici care stau la baza actualei crize umanitare, depunând toate eforturile pentru a intensifica asistența umanitară care ar trebui să includă o abordare de gen;

9. își exprimă îngrijorarea cu privire la impactul devastator al schimbărilor climatice și al degradării mediului în Afganistan, care este clasat de ONU pe locul șase în clasamentul celor mai afectate țări din lume de amenințările legate de climă; solicită comunității internaționale să ia măsuri urgente pentru a ajuta afganii să facă față acestei situații dramatice, care afectează în mod disproporționat grupurile vulnerabile, cum ar fi femeile și fetele;

10. salută și sprijină activitatea Misiunii ONU și a Raportorului special al ONU pentru Afganistan, întrucât este esențial să se monitorizeze și să se raporteze cu privire la situația drepturilor omului din această țară; invită UE și comunitatea internațională să intensifice sprijinul politic și financiar pentru activitatea lor;

11. salută reluarea anchetei desfășurate de Curtea Penală Internațională cu privire la crimele împotriva umanității și la crimele de război din Afganistan; invită UE să își intensifice sprijinul pentru schimbul de informații, cercetare, monitorizare și supraveghere pentru o mai mare responsabilizare;

12. reamintește că UE afișează o poziție fermă în ceea ce privește orice angajament politic față de talibani, poziție ghidată de cinci criterii tematice de referință bazate pe principiile respectării drepturilor omului pentru toți și a statului de drept; subliniază că, de la 15 august 2021, s-a înregistrat doar o deteriorare clară a tuturor acestor criterii de referință, ceea ce înseamnă că legitimitatea autorităților talibane nu poate fi justificată; subliniază că criteriile de referință existente trebuie actualizate, în vederea stabilirii unei strategii pe termen lung a UE cu privire la Afganistan, având în vedere situația actuală și eșecul talibanilor de a-și îndeplini oricare dintre promisiunile inițiale;

13. invită UE să urmărească extinderea listei de măsuri specifice împotriva conducerii talibane responsabile de deteriorarea continuă a situației drepturilor omului;

14. invită autoritățile de facto să ia măsurile necesare pentru a combate violența împotriva femeilor și a fetelor, inclusiv căsătoriile forțate și violența în cuplu, și să tragă la răspundere fără întârziere făptașii; invită autoritățile de facto să redeschidă sistemul național de sprijin pentru victime;

15. invită Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), delegațiile UE și ambasadele statelor membre să își intensifice sprijinul acordat apărătorilor afgani ai drepturilor omului și jurnaliștilor independenți, atât în interiorul, cât și în afara țării, inclusiv prin raționalizarea relocării apărătorilor drepturilor omului, în conformitate cu orientările UE în această privință;

16. solicită înființarea unui guvern reprezentativ și ales care să implice femeile și minoritățile în procesul decizional la toate nivelurile;

17. solicită Consiliului ONU pentru Drepturile Omului să instituie un mecanism complementar și continuu de tragere la răspundere pentru a investiga toate presupusele încălcări și abuzuri ale legislației privind drepturile omului care constituie infracțiuni în temeiul dreptului internațional, în special violența împotriva femeilor și a fetelor;

18. constată că sunt necesare eforturi suplimentare la nivel internațional pentru a sprijini dialogurile intraafgane conduse de femei și rețelele femeilor afgane, atât în interiorul, cât și în afara țării; invită SEAE să implice în continuare Parlamentul și celelalte instituții ale UE în Forumul liderelor afgane; invită ÎR/VP, Comisia și statele membre să ia măsuri pentru a asigura participarea femeilor afgane la dialogurile politice despre Afganistan;

19. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, precum și trimisului special al UE în Afganistan.